

**GOVOR DR JASMINKE SIMIĆ NA PROMOCIJI KNJIGE „SPAJAJUĆI ISTOK I
ZAPAD- SPOMENICA PROFESORA PREDRAGA SIMIĆA“**

U ORGANIZACIJI UDRUŽENJA PRIJATELJA ALŽIRA I BIBLIOTEKE GRADA

BEOGRAD, 8. MAJ 2018. U 19H

Dobro veče poštovani gosti i hvala što ste svojim prisustvom ukazali poštovanje osobi kojoj je posvećena knjiga „Spajajući Istok i Zapad“, profesoru Univerziteta Predragu Simiću, istovremeno i osobama koje su učestvovalе u njenoj realizaciji i prijateljski pomogle, i svima koji će večeras govoriti o knjizi. Prvenstveno Njegovoj Ekselenciji ambasadoru Alžira gospodinu Abdelhamidu Šebšubu, uz veliku zahvalnost za, ne samo podršku, već i iskreno prijateljstvo, profesoru doktoru Slobodanu Pajoviću, Predragovom nekadašnjem kolegi sa Instituta za međunarodnu politiku i privredu sa kojim je sarađivao do poslednjeg dana, profesoru doktoru Blagoju Babiću, takođe kolegi sa Instituta za međunarodnu politiku i privredu, jer smo inicirali i zajedno započeli veliki rad na zborniku, i članovima Udruženja prijatelja Alžira na čelu sa predsednikom gospodinom Markom Jelićem i Biblioteci grada Beograda na organizaciji skupa.

Kao priređivač i u ime Uređivačkog odbora, sastavljenog od Predragovih kolega sa Instituta za međunarodnu politiku i privredu i Fakulteta političkih nauka želim da vas uvedem u sadržaj knjige. „Spajajući Istok i Zapad“ je sublimacija geopolitičke realnosti u međunarodnim odnosima, sinergije civilizacija koje su se razvijale kroz istoriju, i psiholoških, intelektualnih i ličnih karakteristika Predraga Simića. Naslov ukazuje na činjenicu da smo po rođenju smešteni na granici Istoka i Zapada i na pomirljiv Predragov karakter i želju da najbolje od vrednosnog sistema oba sveta primeni za dobrobit svoje zemlje i toleranciju među ljudima. Zato ova knjiga može da se čita na više nivoa: kao udžbenik iz međunarodnih odnosa i diplomatije, kao svedočenje o događanjima u jednoj zemlji, nekadašnjoj Jugoslaviji i Srbiji, ali i kao saga o porodici Simić.

Predragova nagla i iznenadna smrt 19. januara 2015. godine presekla je njegov spisateljski rad, a ostalo je obimno i razučeno delo koje nije bilo lako dostupno širokoj javnosti - 12 knjiga, 50 poglavlja u naučnim monografijama, 110 članaka u naučnim tekstovima, oko 800 autorskih članaka i intervjuua u inostranstvu, prevodi 6 knjiga i brojna predavanja i novinski članci u domaćim i regionalnim medijima. Ubrzo smo profesor doktor Blagoje Babić i ja skoro istovremeno razmišljali o tome da sastavimo zbornik njegovih

najreprezentativnijih radova, priključile su nam se kolege sa Instituta i stigao je predlog direktora profesora doktora Branislava Đorđevića da za proslavu 70 godina Instituta, čiji je Predrag bio najmlađi i dugogodišnji direktor, priredimo knjigu. 8. decembra 2017. knjiga se našla u specijalnoj ediciji povodom jubileja Instituta.

Izbor iz ukupnog dela Predraga Simića načinjen je u skladu sa vrstama delatnosti kojima se bavio: naučno-istraživački rad, diplomatska delatnost i saradnja sa medijima. Strukturu *zbornika* čini Uvod u biografiju sa priložima o ličnosti Predraga Simića, koje su pripremili njegovi poštovaoci – kolege, prijatelji i saradnici, i šest tematskih celina koje hronološki prate njegov život i delo - odlomci iz monografija, naučni članci, diplomatski dani, „Francuzi i Srbi“, novinski članci i neobjavljeni rukopis, bibliografija sa 452 bibliografske jedinice i izbor fotografija iz njegovog profesionalnog života.

U prvom delu su priređeni odlomci iz njegovih monografija. S obzirom na to da je prof. Simić naučno-istraživački put započeo kao sinolog, odabrali smo delove iz 2 knjige *Marksizam i kineska revolucija* i *Socijalizam i modernizacija u NR Kini*, koji sadrže najvažnije nalaze o razvoju NR Kine. One su dragocene jer Kina u ovoj godini obeležava 40 godina od početka reformi i otvaranja prema svetu. Balkan je drugo tematsko područje kojim se prof. Simić predano bavio i odatle su proistekli njegovi radovi o kosovsko-metohijskoj realnosti i njenom uticaju na širi region. Knjiga *Put u Rambuje* predstavlja lično svedočenje prof. Simića, kao učesnika pregovora u Rambujeu, o sudbonosnom događaju za Saveznu Republiku Jugoslaviju i njen narod. Takođe, važno za aktuelni trenutak u kome se naša zemlja nalazi. Ovu celinu zaokružuje *Tito i NATO: uspon i pad druge Jugoslavije*, gde se u XXI veku ponovo promišlja o mestu Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije u svetu podeljenom na Istok i Zapad i posle Hladnog rata.

Drugi deo sadrži odabrane naučne članke prof. Simića koji osvetljavaju posthladnoratovski period i relacije između jugoslovenske krize, EU i NATO-a, preko krize procesa globalizacije i nastanka postliberalnog sveta, do prelamanja odnosa velikih sila na Balkanu. Dakle, ono što se sada dešava u svetu pred našim očima.

U trećem delu je izbor članaka, govora i intervjua iz perioda diplomatske misije u Parizu (2004-2009). Ni kao diplomata nije prestao da se bavi pisanjem, i u tom periodu je nastala već pomenuta knjiga *Tito i NATO: uspon i pad druge Jugoslavije*. Kao logični sled, svoje mesto u knjizi našao je esej „Francuzi i Srbi“, o istorijatu odnosa dva naroda i države,

koji je Predrag posvetio svom ocu, radiologu dr Aleksandru Simiću, profesoru Medicinskog fakulteta, koji je kao đak prešao Albaniju 1915. u Prvom svetskom ratu, školovanje nastavio u Francuskoj i postao jedan od osnivača Onkološkog instituta u Beogradu. Ovaj četvrti deo ima snažan emotivni i porodični aspekt njegovog naučnog i diplomatskog rada. Neizbežno je štivo u ovoj godini kada se obeležava 100 godina završetka Prvog svetskog rata. Ovoj temi Predrag je posvetio još jedan članak koji se nalazi u knjizi.

Peti deo sadrži izbor novinskih članaka, kolumni i feljtona, objavljenih u domaćoj štampi, jer je prof. Simić bio i poznati hroničar društvenih događanja. Poznato je da je anticipirao događaje i nudio rešenja. Imao je kvalitetnu i tesnu saradnju i ostvario je uzajamno poštovanje sa medijima.

Želela sam da moj fokus bude na nedovršenom delu pod naslovom „Građanski rat u Jugoslaviji“, kako je prof. Simić okarakterisao sukob i raspad nekadašnje države i koje predstavlja završno šesto poglavlje knjige. Posebno zbog činjenice da 27 godina posle izbijanja sukoba ne možemo da pronađemo zajednički imenitelj u pogledu uzroka rata i odgovarajući kurs za budućnost, nego uvek iznova razmatramo da li je taj okvir Evropska unija. Rad počinje razlikama između „jugoslovenstva i jugoslavenstva“, gde autor primećuje, da su to „2 reči na srpskom i hrvatskom koje se razlikuju samo u jednom slovu, ali iza kojih se kriju vekovi različitih istorija, religija i kultura“. Opsežno je analizirao uzroke raspada zemlje od unutrašnjih do međunarodnih faktora i to šta je građanski rat predstavljao za njegove učesnike – agresiju, secesiju ili prirodnu smrt jedne zemlje.

Iako je reč o nedovršenom delu, za koje je profesor Simić prikupio obimnu naučnu građu sa teritorije bivše Jugoslavije, njime je postavljena osnova za dalja razmatranja i dogradnju ove teme budućim generacijama studenata i naučnih radnika u regionu, a javnosti u Srbiji ostavljen legat, kao putokaz za dalje promatranje sveta i našeg mesta u njemu.

Zato knjiga radova profesora Simića ima enciklopedijski značaj i presek je stanja međunarodnih odnosa 20. veka i uticaja na 21. vek.

Svoje izlaganje završiću Predragovim citatom koji je objavljen u *Glasi javnosti* 2004. godine, uoči njegov odlaska u diplomatsku misiju u Parizu, u kome je, po mom mišljenju, kao osobe koja ga je dobro poznavala i sa njim provela dragocenih 16 godina, smešten njegov životni moto - rad i posvećenost društvu:

„Moj uspeh u Francuskoj meriću kvalitetom odnosa ove dve zemlje kada se budem vratio. Voleo bih da iza mene ostane nekoliko stotina studenata koji su završili francuske

fakultete, da se povećaju investicije i trgovinska razmena. Ukoliko bude povećan broj prevedenih knjiga sa obe strane, biću srećan čovek.“

Hvala na pažnji!